Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

№ 20. 1848.

Tidning för Åmåls Stad och Dalsland.

Prenumerationspris: 2: 24 B:ko.

Joh. Fr. Liedbergs Officin. | Torsdagen d. 18 Maj. | Utlemnas hwarje Torsdags e. m. kl. 6.

Döde:

Capitainskan Välborna Fru C. C. LILLJESTIERNA, född Borin, afled i Norrköping d. 30 sistl. April vid 45 års ålder; hvilket endast på detta sätt tillkännagifves slägt och vänner.

Axel Leonard, yngste barnet af Elof Lagrelius och dess kära Hustru, på Töcksfors Bruk den 4 dennes, i en ålder af 1 år, 2 månader och 27 dagar.

Stifts-Nyhet.

Den 10 dennes beviljades Kyrkoherden i Ed Prosten A. M. Wennersten tjenstledighet från medlet af näste Juni och till medlet af September, för helsans vårdande, och förordnades S. M. Adjunkten G. W. Austrin att under nämnde tid förestå Eds Pastorat.

Ångfartyget ARVIKA under Maj 1848.

Från Göteborg	kl. 6 f. m.		F.	Från Åmål	kl. 6 f. m.
„ Wenersborg	„ 6 „ „	19	L.	Öfverligger.	
„ Åmål	„ „ „ e. m.	20	S.	Arvika	„ 6 „ „
„ Selfe „	„ „ „ f. m.	21	M.	Åmål	„ 6 „ „
Öfverligger.		22	T.	Wenersborg	„ e. m.
„ Arvika	„ 6 f. m.	—	O.	Trollhätta	„ f. m.
„ Åmål	„ „ 6 f. m.	23	Th.	Öfverligger.	
„ Wenersborg	„ „ e. m.	24	F.	d:o	
„ Trollhätta	„ „ f. m.	25	L.	d:o	
Öfverligger.		26	S.	Göteborg	kl. 6 f. m.
d:o		27	M.	„ Wenersborg	„ 6 f. m.
d:o		28	T.	„ Åmål	„ 6 „ „
d:o		29	O.	„ Öfverligger.	
Göteborg	kl. 6 f. m.	30	Th.	„ Arvika	„ 6 „ „
„ Wenersborg	„ 6 „ „	31	F.	„ Åmål	„ 6 „ „

Arvika i Maj 1848.

DIRECTIONEN.

Ångfartyget Arvika.

Capten J. F. Söderström som medtager passagerare och fraktgods, afgår från Åmål till Arvika i morgon Fredagen den 19 Maj kl. 6 f. m., samt från Åmål till Götheborg nästa Måndag den 22 kl. 6 f. m. — Restauration finnes om bord. Åmål d. 10 Maj 1848. P. LARSSON.

Åmål.

Förliden Fredag, som war owanligt stormig, förliste utanför Trollholmarne, ett fartyg, destineradt till Götheborg, och lastadt med träwirke. Efter mycken ansträngning lärer fartyget och lasten blifwit bragta i land först i går afton.

Maj, som hittills warit blåsig och kall, har nu antagit en blidare natur, sedan något, dock alltför litet, regn fallit. Wårarbetet, som utan hinder fått fortsättas, är nu nästan öfwer allt fullbordad.

Förliden Söndagsafton omkring kl. 9 passerade en kurir staden som det förmäles, med uppbrotts-ordres till Westgöta-Dahls regemente, hwilket några dagar förut fått befallning att hålla sig marschfärdigt. Det säges att en del af armén skall gå ombord i Götheborg och öfwerföras till Fyen.

Det af Kongl. Maj:t begärda krigsrustnings-förlag af 2 millioner, som Stats-Utskottet tillstyrkt, har af Riksständen blifwit bifallit, i Preste- och Borgareständen utan votering och i de twenne andra ständen med stor pluralitet.

Hemliga Utskotters Ledamöter hafwa på H. Maj:ts auktorisation delgifwit Rikets Ständer rätt mycket af hwad i Utskottet förekommit, såsom bland annat att man ej åsyftade något anfallskrig, blott att wärna Rikets sjelfständighet och ära, äfwensom Hans Maj:t Konungen framlagt åtskilliga noter, som blifwit werlade med utländska hof.

Stats-Utskottets tillstyrkande af 90,000 R:dr till Lärowerken har af de trenne första ständen blifwit bifallet, hwarföre man har att emotse en stor reform i lärowerkens organisation.

Upsala Studentsångförening, 170 röster, hade i Stockholm Måndagen och Tisdagen i förra weckan koncert för Danskarne, hwarwid den ena dagen omkring 3000 och den andra 2000 personer woro närwarande, och lärer behållningen uppgått till cirka 8000 R:dr.

Sistliden Fredag firades i Götheborg en skandinavisk fest för omkring 30 Norrmän, skwilka lemnat sina fäders land för att i egenskap af friwillige deltaga i Danmarks strid mot Tyskland. De hade anländt med Ångfartyget Christania och inbjödes till en anspråkslös festivitet på Vlems stora sal, der öfwer 400 personer woro samlade, och flera skålar med stor och enhällig entusiasm utbragtes. En ung Löwenskjold, son till Norske Ståthållaren stod i spetsen för detta wikingatåg.

Från slagfältet intet nytt. I Götheborgs-Tidn. läses följande märkliga nyheter från utlandet:

I Rom skall utbrutit en revolution och Påfwen med sina Kardinaler blifwit tillfångatagen.

Godt hopp om slut på det olyckliga kriget emellan Danmark och Tyskland har yppat sig. Lord Palmerston har i Engl. underhuset förklarat, att så wäl tyska Förbundet genom sin organ, Preussen, som Danmark, antagit Englands bemedling och att redan en liflig notwerling rörande den ifrågawarande angelägenheten tagit sin början.

Sweriges förklaring i den dansk-tyska frågan.

Senaten i Hamburg har den 9:de Maj fått sig af derwarande swenske minister-residenten kommunicerad en förklaring, som swenska regeringen tillställt Berlinerhofwet, och deri bemälte regering ger tillkänna,' att hon, utan att wilja inblanda sig i Sleswigska frågan, kommer att se sig föranlåten att, för det fall, att striden icke skulle inskränka sig till Sleswig, utan tyska trupper äfwen beträda andra danska provinser, skicka trupper till Danmark, för att, förenade med danska trupperne, dock endast defensiwt, agera emot denna invasion, eller landstigning af tyska trupper. I noten till Hamburgs senast tillägges, att swenska regeringen icke skall widtaga några åtgärder emot Tyskands handel och sjöfart och att tyska handelsfartyg fortfarande kunde obehindrade befara Sweriges och Norriges farwatten, så länge inga fiendtligheter företagas emot dessa länder.

Franska national-församlingen har erkänt republiken.

Om i en bättre stund ditt finne känner
En himmelsk kraft, som sina wingar spänner
Och tar dig med sig på sin himmelsfärd
Från små bekymmer och från dagens färd:
Om då du anar att det finnas torde
Ett högre syfte, att du lefwa borde
För något bättre, ädlare behof,

Än blott din lilla del i dagens rof;
För menskligheten sak, deß ljus, deß heder,
Och för ditt folk hwars ära will gå neder,
Och för ditt land, Europas riddarhus,
Hwars sköldemärken falla nu i grus,
Och barnen krypa in med swärd och bälte
I fädrens hjelmar, för att leka hjelte; — —
I Swenske män, om någon sådan stund
Ert sinne lyfter öfwer jordens grund,
Då sägen ej, det är en dröm. I glömmen
Att edra fäder drömde just den drömmen,
Och der fanns ingen ibland store män,
Som icke lefde eller dog för den; — —

Tegnér.

Wi hafwa flera posdagar, genom tidningarne, erfarit den beredwillighet, hwarmed swenska nationen skyndat, att wisa sitt deltagande för wåra stamförwandter, Danskarne, medelst penningbidrag, att dermed lindra den nöd, som drabbat så mången familj genom förlusten af fäder och män i de blodiga slagtningarne i Schleswig. Äfwen till Redaktion har nedanstående uppmaning, från Upsalastudenterna ingått, med begäran om plats derför i tidningen.

Med den kännedom wi ega, och, som dagligen alltmer bekräftar sig, om den warmt deltagande sinnesstämning, hwilken här å orten, liksom annorstädes, öppet ger sig tillkänna för wåra nödställda grannar, och som wisar att den Skandinaviska Idén icke längre af nationen betraktas blott som en tom fras, utan inträdt i folkets medwetande som en sanning och werklighet; så behöfwa wi ej mer än omnämna det tillfälle som härmedelst erbjudes, för att det säkert af många med nöje skall begagnas, att få lemna bidrag till den tribut som Swea folk öfwer allt med frikostig och warm hand samlar åt det land, hwars söner med berömligt mod strida och offra sig för det heligaste de ega i lifwet, sin nationalitet och sitt fädernesland.

Anteckningslista är att tillgå i Herr Dahlgrens Bokhandel, der medlen benäget torde mottagas och widare till sin bestämmelse afsändas.

TILL SVENSKA FOLKET!

Det är ej längesedan de första försöken gjordes att mellan Nordens folk åter tillknyta det band, som under mörkrets och sjelfviskhetens tider blifvit upplöst. Dessa försök gjordes af Studenter och de hafva lyckats. Ty det var ej någon flygtig vind, som dref dem ut på hafvet att söka hvarandra, utan den kraftiga andan af en stor idé, då deras, nu deras nationers.

Studenterna äro derföre berättigade, att vara de främsta i hvarje företag, som befordrar denna idé.

Men, ej nog härmed! — De hafva gifvit sitt ja och sitt löfte, att göra allt för att upprätthålla densamma. "Lover De, att vi ville holde sammen indtil vi have frelst vort Fædreland? — Ved De, at Deres Fædreland er ikke denne eller hin Egn, men det hele store skandinaviske Norden? — Ved De, at et saadant Ja er et helligt Löfte, hvormed ingen ærlig Mand letsindigen tör lege, — et helligt Löfte, hvorfor De sætte i Pant Deres Mandoms Ære og Deres Sjæls Fred?" — På dessa frågor svarade Nordens Studenter Midsommarsdagen 1845 ett "ja", nog kraftigt och ur djupet af deras själar, för att i närvarande stund mångfaldigadt genljuda kring hela Norden.

Studenterna äro derföre äfven förpligtade, att vara de främste i hvarje företag, som befordrar den skandinaviska idén.

Det är på grund häraf, och då Danmark nu kämpar en kamp på lif och död för sin nationalitet och sin sjelfständighet, som Upsala Studentcorps utsänder en uppmaning till hvarje Svensk medborgare, att efter förmåga bidraga till framgången af en sak, som är vår, emedan den är våra Bröders. Penningar äro också vapen, och de behöfvas alltid der det strides mot öfvermakten. Väl är den svenska fattigdomen känd såsom stor; dock icke såsom större än den svenska äran. Och det är denna, som fordrar att icke, genom dröjsmål med hvarje hjelp, blifva misskänd.

Om alla strängar på den Svenska luta
Nu *vore lika många Svenska swärd,*
Och hvarje bön, som våra hjertan gjuta,
En man, *fullt wäpnad för en riddarfärd,*
Då *komme, Danmark, tusen swärd och män,* —
Men Sverge, Sverge, — Sverge dröjer än.

Hur länge skall du öfverlägga, bida,
Du gamla Lejon, på okufvad strand!
Männ' det ej klappar i din wenstra sida,
Har du ej qvar din kända *klo och tand;*
Är ditt, som qvinnans, offer blott en — tår,
Ej swärd, som biter, icke arm, som slår.

Nog har du råd. Du har en *rikedom:*
Din gamla fana och din gamla ära,
En häfd, som gömmer, lik en helgedom,
Uppoffringens och hjeltemodets lära.
Är nu den *läran och* den *äran glömd,*
Så sof din dödssömn. Du är redan dömd.

Se, Danmark ser på dig. Ack, gif ett svar —
Det enda, *som kan gifvas ifrån Norden:*
Att Sverge vapen emot wåldet tar
Och will med swärdsklang gifva makt åt orden; —
Säg till, men säg med kulor och med krut,
Att Slesvig Danmarks är, nu som förut!

Gud skydde och beware **Danmark!**

Upsala den 1 Maj 2848.

Upsala Studentcorps.

Länsunderrättelse.

Wenersborg. Måndagen den 1 Maj woro Länets Redogörare inkallade för redowisning af 1847 års krono-uppbörd samt 1846 och föregående årens restantier. Hela uppbörden för länet utgjorde 426,921 r:dr 5 r:st.; deraf åro afkortade 36,498: 14, anordnade 20 255: 35. 8, lefwererade till ränteriet 306,958: 27. 10, dito till diwerse werk 42,930: 5. 10, tillf. 349,888: 33. 8, godtgjorde öfwerlefwereringar 171: 43, utestående rester 20,106: 18, 1; summa 426,921 r:dr 5 r:st. Af resterne är dock större delen beroende på handräckning och inhibition eller afstraffning för böter, så att den på pantförsäljning beroende rest endast utgör 4636: 20. 8. Restsumman är 3113 r:dr 43 sk. mindre än sistlidet år.

Till Swenska Folket.

Swenska män! Äran och mannamodet egde från urminnes tid sitt hem i norden. Allt hwad häfden känner stort, hwad menskligheten har ädelt, wann alltid genklang i swenska hjertan. Men hwad gifwes wäl större än ett folk som kämpar för sin frihet? Hwad ädlare än en nation, som med hängifwenhetens högsta mod offrar sin egendom, sitt blod, sitt lif för fosterjorden; — hwars söner täfla att af sina egna kroppar resa ett wärn mot swekets och wåldets beseldade hästar?

Swenska qwinnor! Det blef gifwet den nordiska qwinnan att känna warmare, djupare, renare än andra. Det blef hennes sköna företräde, att gå längst i hängifwenhet, försakelse, uppoffring för hwad hon älskar. Och när älskade hon icke det som war ädelt, upphöjdt och fosterländskt?

Swenska folk! — Ett sådant föredöme af hugstorhet i handling och uppoffring i kärlek gifwes oss i detta ögonblick af wåra bröder, Danmarks folk, söner af samma Skandinavien, uti den strid som nu blodar Sonder-Jyllands fält och purpurfärgar Eiderns böljor.

Skola wi då lemna dem åt sitt öde? Skola wi låta wåra bröder falla ohulpna, ohämnade? Skall Swerges folk stå tillbaka i ädelmod, i storsinthet?

Hwarje ilande wåg medför nya sorgebud öfwer Sunder. De sårade begära stöttel, de sjuka läkemedel, de trötttade hwila, de tappra wapen, de fallna en graf. Skall swenska folket afslå deras böner? Susar icke i detta ögonblick en storm öfwer Nordens skogar, och ropar: "till wapen! till wapen!" Klingar icke en kärlekens wärwind öfwer lösta böljor och hwiskar: "till hjelp! till hjelp!" Och djupt ur fädrens mossade kummel återljuder ropet: "till wapen! till hjelp!"

Låtom oss då ila till hjelp! Låtom oss hwar i sin stad, rikeman i slott, fattigman i koja, insamla wapen, penningar, understöd och wälönskningar åt wåra trampade bröder! Låtom oss **alla** offra wår gärd på det gemensamma stora fäderneslandets altare, en gärd helgad åt rättwisan, friheten och blodsbandet, en gärd egnad med glädje, tagen med wälsignelser!

Låtom oss göra detta, och Nordens wakande genius skall blåsa bort de wäpnade röfwarskarorna från wår jord. Fädernas andar skola djupt ur minnenas dunkel tillwinka oss en helsning, och framtidens dag uppgå öfwer ett enda Skandinavien, skönt i sin kärlek, rikt i sin uppoffring, starkt i sin enhet. (J.-B.)

Regeringens Representationsförslag

aflemnades i plena den 2 Maj till Riksständen och är till sina hufvudgrunder af följande innehåll:

1. Riksförsamlingen fördelas i 2:ne Kamrar, den första bestående af 120 och den andra af 150 ledamöter; första kammarens ledamöter väljas för 9 år, och en tredjedel omväljes för hvarje riksdag.

2. Walrätt tillkommer: *a*) egare eller innehafvare af fast egendom till värde af 300 R:dr*) på landet eller 450 R:dr i stad; *b*) arrendatorer eller brukare af egen-

*) Penningevärdet öfver allt beräknadt i Riksgäld.

dom om 1 mantal eller motsvarande 7000 R:drs uppskattningsvärde, om egendomen tillhör kronan eller allmän inrättning, men dubbelt om den tillhör enskilt man; *c*) egna näringsidkare; *d*) embets- och tjenstemän, med undantag af lands- och stads-fiskaler, länsmän och underbefäl vid krigsmakten, vaktbetjente och deras jemnlikar; *e*) ledamöter af de Kongl. Akademierna och de som vid Universitets fakultet förvärfvat doktors- eller magister-grad.

3. Walrätt tillkommer icke: *a*) den som ej i tre år innehaft svensk medborgarerätt; *b*) den som står under förmynderskap eller *c*) är under konkurs; *d*) den som blifvit förvunnen att hafva sålt eller värfvat röster; *e*) den som blifvit förlustig medborgerligt förtroende eller rätt att föra andras talan, eller förklarats ovärdig att nyttjas i rikets tjenst; *f*) den som för vanärande brott blifvit dömd eller står under tilltal eller blifvit ställd på framtiden.

4. För medelbar valrätt erfordras 21 och för omedelbar 25 års ålder.

5. Till andra kammaren väljes på landet 70 ledamöter genom elektorer och 30 genom omedelbara val, samt 30 af de städer som hafva egen jurisdiktion. För de omedelbara valen utgör hvarje län särskilt valdistrikt, men för de medelbara fördelas hela riket i 70 valdistrikter, som hvartdera utser en riksdagsman. Denna sistnämnda distriktsindelning kommer att genom särskilt lag bestämmas.

6. Till de omedelbara valen på landet röstas af: *a*) egare eller innehafvare af fast egendom af ett mantal och deröfver, eller motsvarande 8000 R:drs uppskattningsvärde; *b*) arrendatorer af egendom om 4 mantal (eller 32,000 R:drs uppskattningsvärde) om egendomen tillhör kronan eller allmän inrättning, men dubbelt om den tillhör enskilt person; *c*) egna näringsidkare som skatta för mer än 800 R:drs inkomst; *d*) officerare af kaptens grad och deröfver, kyrkoherdar och regementspastorer, samt civila tjenstemän af 800 R:drs inkomst eller mera, så ock de som från någon af förenämnde tjenster med pension afgått; dock att innehafvare af flere sysslor ej beräkna rösträtt efter inkomst för mer än en.

7. Alla andra valberättigade på landet välja medelbart.

8. Inom hvarje valdistrikt för omedelbara val på landet skola de valberättigades antal uppgå till minst 100; der så behöfs fylles detta antal ur afdelningen för medelbara val af dem som i hemmantal etc. stå de omedelbart valberättigade närmast.

9. Wal till elektorer för utseende af ledamöter i andra kammaren ske efter graderad skala sålunda:

Egare eller innehafvare af egendom om mindre än 1/8 mantal (eller 1000 R:drs uppskattningsvärde) hafva 1/16 röst; för större egendom beräknas en åttondedels röst för hvarje åttondels mantal (eller 1000 R:drs uppskattningsvärde).

Arrendatorer beräkna för hvarje helt hemman (eller 8000 R:dr uppskattningsvärde), om egendomen tillhör kronan eller allmän inrättning, eller för dubbelt om den tillhör enskilt person, 1/4 röst.

Näringsidkare beräkna 1/8 röst för hvarje 100 R:drs årlig inkomst; för inkomst under 100 R:dr 1/16 röst.

Tjenstemän och öfrige enligt 2 punkten mom. *d* och *e* valberättigade ega hvardera en röst.

10. Wal till elektorer inom afdelningen för medelbara val ske socknevis i sockenstämma sålunda, att för hvarje 25 hela röster utses en elektor.

11. Wid val till riksdagsman i andra kammaren rösta, inom distriktet, utsedda elektorer och omedelbart valberättigade gemensamt och per capita.

12. I städerna rösta, vid val till ledamöter i andra kammaren, alla omedelbart, sålunda:

Fastighetsegare beräkna 1/15 röst för hvarje fulla 1000 R:drs taxeringsvärde, till högst 2 röster.

Näringsidkare beräkna 1/16 röst för hvarje 100 R:drs inkomst, till högst 4 röster.

Embets- och tjenstemän m. fl. (se ofvan) ega hvardera en röst.

13. Walbar till elektor för utseende af riksdagsman i andra kammaren är hvarje inom valdistriktet bosatt valberättigad, som fyllt 25 års ålder.

14. Walbar till riksdagsman i andra kammaren är hvarje valberättigad, som fyllt 25 år och bekänner sig till Lutherska eller Reformerta läran.

De valberättigade inom båda afdelningarna på landet ega, vid nämnde val, ömsesidig frihet att utse valbara män inom hvilkendera afdelningen som helst, med vilkor likväl, att de äro röstegande inom det län, der valdistriktet är beläget. Likaså kan vid val i stad, eller för flere till ett distrikt förenade städer, utses hvarje valbar man, som är röstegande inom staden eller valdistriktet.

15. Wid val till ledamöter uti första kammaren, utgöra hvarje län och Stockholms stad särskilta distrikter.

16. Nämnda val verkställas af en för hvarje lagtima riksdag utsedd valnämnd. Till denna nämnd skola de begge valberättigade afdelningarna på landet välja, inom hvilkendera afdelningen som helst, hvar sina tolf ledamöter, samt den eller de städer inom länet, som hafva egen jurisdiktion, bland dessa städers invånare, sex ledamöter om städernas folkmängd utgör minst 6000, men endast tre om den ej dertill uppgår. Finnes inom länet icke med egen jurisdiktion, inskränkes antalet af nämndens ledamöter till de 24, som landets valberättigade hafva att utse. Walnämnden i Stockholms stad utgöres af 48 personer. Walnämndens ledamöter qvarstå uti sin befattning under tre år, för att äfven återbesätta de ledigheter uti första kammaren, som under tiden uppkomma.

17. Till riksdagsmän i första kammaren kunna sådana personer, som erhålla röster af mer än tvåtredjedelar af valnämndens samtliga ledamöter, utses, utan vidare valbarhetsvilkor, än att de äro till riksdagsmän i andra kammaren valbara och uppnått 35 års ålder. Der sådan röstpluralitet ej vinnes, må endast följande till andra kammaren valbara män af minst nämnde ålder kunna utväljas, nemligen:

1:o Erkebiskop, biskopar, professorer vid rikets universiteter, konsistorii ledamöter, kyrkoherdar i första klassens pastorater, rektorer vid högre lärdomsskolor samt Wetenskapsakademiens ledamöter;

2:o ordinarie ledamöter i rikets hofrätter och kollegier, äfvensom de, hvilka innehafva annat med rådsembete vid dessa embetsverk i värdighet jemförligt eller högre civilt embete, eller, inom krigsståndet, regementsofficers eller annan beställning af motsvarande eller högre grad, eller ock från något af dessa embeten med pensionsrätt afgått;

3:o de som ega och minst tre år före valet innehaft fast egendom, uppgående på landet till 4 hela hemman eller i uppskattningsvärde till minst 32,000 R:dr, eller i stad till minst 48,000 R:dr uppskattningsvärde;

4:o de idkare af handel, fabriksrörelse, handtverk eller annat yrke, i stad eller på landet, hvilkas årliga inkomst deraf, minst i 3 år före valet, uppskattas till 2000 R:dr eller deröfver;

5:o sådana inom valdistriktet boende, som i egenskap af riksdagsmän förut bevistat tre riksdagar; dock må icke något valdistrikt, under samma tid, hafva mera än en ledamot i första kammaren utsedd blott på grund af denna valbarhets egenskap.

Med det undantag, sistnämnda punkt upptager, äro de väljande, vid val till ledamot af första kammaren, icke inskränkta till de inom distriktet boende, utan ega att utse hvilken valbar svensk man som helst.

De båda kamrarna hafva i de flesta fall ömsesidigt veto mot hvarandra. Anslags- och andra frågor, som ej kunna falla, afgöras, då kamrarna stanna i stridiga beslut, genom rösternas sammanräknande i båda kamrarna.

(*J.-Bl.*)

En scen från krigstheatern.

I slaget wid Flensburg den 9 April deltogo ett par Schleswigare, som hade ingått fostbrödralag med hwarandra, de hade kommit öfwerens, att om endera af dem blefwe sårad, skulle den andre bära bort honom till doktorn för att förbindas.

Nå det smalde och smattrade, som det brukar göra i krig, kulorna hweno kring öronen på de stridande, piff! paff! der föll en, der föll en annan.

Bäst det war stupade Sören omkull och skref:

Bror! jag är sårad.

Hwar? frågade Jesper, hur är du sårad?

Jo de ha skjutit benet af mig.

Jesper släppte gewäret, lyfte upp Sören och tog honom som en säck öfwer axeln, för att bära honom till doktorns talt.

Men under wägen dit kom en kanonkula och tog bort hufwudet på den stackars Sören.

Jesper märkte ingenting.

När han kom in i tältet till doktorn, lade han sin börda på golfwet och sade: Herr doktor! här är en sårad, will ni wara god och kurera honom.

Doktorn kastade en blick på den skjutne, och utbrast derpå: är du galen? Mannen har ju icke något hufwud?

Hwad? hwad? har han icke något hufwud? skref Jesper häpen. Nå, tillade han, nästan ond, i—n i honom! han sa' för mig, att man blott hade skjutit benet af honom.

Yttrande af Magister Swartengren:

(Slut.)

Folkwandringen grundlade en ny tid. Af erofrarne blef en politisk herrskareklass — adeln, af en oberättigad klass, — de lifegna. Med adeln förband sig äfwen en annan herrskareklass, nemligen, som beherrskade de råa folkwandrarnes religionstro; deraf de båda berättigade ständen: adel och prester, hwilka dock i det hela hade samma intresse, helst prelaturerna, åtminstone de inbegripna, wanligen besattes af adel. Dessa politiskt berättigade stånd förtryckte både uppåt — inskränkte konungamakten — och nedåt — höll folket i lifegenskap. Men de herrskandes lyx gaf näring åt arbetet, och arbetet drog till sig konungen — och med konungens makt, denna nervus rerum, reste sig småningom ur lifegenskapens bojor ett tredje stånd, borgerskapet. Förgäfwes stormade det harnesklädda riddersskapet emot deß kringmurade städer: förgäfwes, ty Borgerskapet war redan en makt i staten. Den bad ej om lof att wara det, ty den war det; men efter 100 à 200 års stridigheter förwandlades deß makt till rattighet d. w. s. borgarståndet erkändes för ett politiskt berättigadt r i k s s t å n d. Den så länge betrykta konungamakten och det så länge betrydda borgerskapet hade emellertid lärt kanna behofwet af hwarandra: de slöto förbund, och kungarne kufwade, med det tredje ståndets bistånd, den

öfvermodiga adeln — och nya historiens början karakteriseras just deraf, att konungamakten höjer sig öfver ständsmakten. Efter denna tid slöt sig adeln af egennyttans instinkt kring konungen, som hyllade den såsom en dekoration kring sin thron. Så intressant ämnets widare utweckling kunde wara, twingar dock den redan långt framlidna tiden till största korthet. Här i Norden har borgerskapet aldrig spelat en så wigtig roi, som i det sydliga Europa. Nordens fattigdom och deraf följande glesa befolkning har hwarken warit gynnsam för feodalismen — eller för stora städers uppkomst. Nordens fattigdom har skyddat allmogens frihet, och hwad borgerskapet wann i det sydliga Europa, har allmogen warit hos oss. Det är just allmogen som räddat Sweriges både inre och yttre sjelfständighet. Den swenska allmogen, som till sin natur är konservativ i deß ädlare betydelse, skulle framkalla revolutioner? Ingalunda! Presterna gjorde under sin herrskaretid all sin egendom skattefri; detsamma gjorde äfwen adeln, hwarom än i dag namnen frälse och ofrälse wittna. Med gemensamhet i rättigheter är en sådan arwändning af makten owerkställbar; wi behöfwa derföre hwarken frukta wådorna af ett bondregemente, ännu mindre af ett hamnbusregemente eller af dessa blusmän, som staka söderns throner. Wi hafwa, Gudi lof! i det hela hwad de sakna, medborgerlig frihet, ehuru ojemnt fördelad."

Annonser:

KUNGÖRELSE.

Enligt af Åmåls Stads- Uppbörds- och Förvaltnings-Kammare, den 3:dje dennes fattat beslut, kommer 2:ne Ordinarie sammanträden att hållas i hwarje månad, den 1:sta och den 15:de helgfria dag, eller ock, den näst derpå infallande söcknedag; hwilket härigenom allmänneligen kungöres, till rättelse för löntagare och andre, som hafwa något att med kammaren bestyra. Åmål den 4 Maj 1848.

ex protocollo
M. G. SUNDELIUS.

Commissionär i Wenersborg för Ångbåts-trafiken.

Det förtroende jag åtnjutit, och de omisskänneliga bewis på belåtenhet, jag emottagit för det biträde jag lemnat trafikerande under tretton års tid, som jag här på platsen warit ombud för Stockholms Ångbåts-Bolag, med afseende å farten emellan nämde stad och Göthеborg manar mig att, ehuru Directionen nu mera af för mig okänd, och icke på något sätt delgifwen anledning antagit annat ombud; tillkännagifwa respective passagerare och varuegare, som förtfarande behaga hedra mig med uppdrag här på stället, i och för nämde Ångbåtsfart (och öfriga här passerande Ång- och Seglande Fartyg); det jag villigt atager mig wanliga bestyren och skall utföra dem med lika ospard möda och ordning som hittills.

Wenersborg den 1 Maj 1848.
Joh. SPAAK.

Genom Auction som Tisdagen den 23 dennes kl. 10 f. m. å Rådhuset härstädes förrättas, kommer åt den minstbjudande att upplåtas, att under ett eller flera års tid förse de af stadens fattige barn, som ännu sakna wård, med husrum, föda, kläder och wård samt undervisning i innanläsning och christendomskunskap; skolande vederbörande draga försorg derom, att de barn som på detta sätt komma att utbjudas, wid tillfället äro närwarande. Åmål den 9 Maj 1848.

Fattig-Directionen.

Att underteknad, liksom hittills, fortfarande åtager sig ombesörjandet så wäl af Kassa-Kreditivers som Discontlåns uttagning och omsättning wid Wermlands Provincial-Banks härwarande Filial-afdelning, warder härmed ödmjukast tillkännagifvet. Wenersborg i Maj 1848.

A. J. v. SNEIDERN.

De inom Åmåls stad warande delägare uti Städernes Allmänna Brandstods-Bolag, hwilka ännu icke inbetalt andra eller tredje årets inträdes-afgifter, erinras att sådant werkställa innan den 22 i denna månad. Åmål den 10 Maj 1848. O. JORDELL.

TILL SALU:

Ett parti **DRAGLIM** till billigt pris hos
J. SKOGLUND.

På Apotheket i Åmål:

SELTER- och **SODA-VATTEN** — samt efter föregången beställning, alla sorter brukliga Artificiella **MINERALVATTEN** och *Ingredienser* till salta bad.

En **SCHAISKÄRRA** samt en **CARRIOL**, wäl completterade, till billigt pris hos J. SKOGLUND.

Hos underteknad finnes en **SUFFLETT-WAGN** med flyttbara säten jemte **CARRIOLER**, utmärkt wäl completterade och efter nyaste modell. Åmål i Maj 1848.

C. KRONBERG,
Sadelmakare.

Connoissementer hos Joh. Fr. Liedberg.

L. LARSSON försäljer:
Destilleradt Pommerans-Bränvin à 1 R:dr 40 sk. r:gs pr k:na.
Dito Kummin d:o à 1 R:dr 52 sk. dito.

God **TJÄRA** och **STENKOLS-OLJA** hos
J. NILSSON.

Stöflor, Skor och Känger,
inlemnade i kommission, till billiga priser hos
J. SKOGLUND.

I Wenersborgs hamn finnes godt **MUR-** och **TAKTEGEL** af Lockeruds tillverkning att tillgå, då derom Corresponderas med undertecknad under adress: Wenersborg & Lockerud. CARL SALIN.

Några Ris **HVITT MAKULATUR** är till salu hos Joh. Fr. Liedberg.

BRÄDER och **LÄKTER** till salu hos Gust. Kjellin.

Bruks- och Contoir-Böcker:

De som behagade hedra mig med sitt förtroende i Bokväg, torde godhetsfullt ju förr dess heldre insända sina Requisitioner. Godt Bok- och Skrifpapper har jag försedt mig med.

För dem som det önska, kunna Böckerna äfven blifva upplinierade, medelst Maschin som jag enkom dertill anskaffat; i sådant fall torde ett Prof-ark å linieringen medsändas Requisition. Åmål i Maj 1848. **P. A. PETERSON.**

C. A. Weinberg försäljer:
CITRONER och **APELSINER** till billigt pris.
Blanketter till
Kassa-Kreditiver
i Werml. Prov.-Bank hos Joh. Fr. Liedberg.

DIVERSE:

Å Boktryckeriet härstädes, torde skriftligen *förseglad besked lemnas, adresseradt till ARRENDATOR, om någon åstundar, mot billiga wilkor, bortarrendera en egendom hwarå födes 3:ne Hästar och andra kreatur i proportion, samt utsädet är circa 20 tunnor wårsäd. Widare uppgörelse sker sedan wilkor och egendomens mera detaljerade beskaffenhet hunnit inhemtas. Börande de som härå reflektera, före Juli månads slut, uppgifwa wiss dag, inom hwilken öfwerenskommelse kan träffas, på det denna affär ej må wara dem till hinder, som önska hastigt afgörande.*

För en med hedrande betyg försedd **Hushållerska** som har erfarenhet i skötseln af en större hushållning, blifwer nästa Octoberflyttning en förmånlig condition på norra Dahlsland ledig; widare upplysning lemnas å boktryckeriet i Åmål, där sökande kunna inlemna billette ställd till B. W.

UNDERTEKNAD emottager och afsänder fraktgods med Ångfartyget Arvika. P. LARSSON.

Avertissement.

Undertecknad, som hit anländt, och ämnar att härstädes någon kortare tid qwarstanna, får härmed för Stadens och Ortens resp. Herrskaper avertera det jag emottager till reparation **FORTE-PIANOS**, hwilka utlofwas blifwa ställda uti fullgodt skick, fullkomligt lika goda som nya.

De personer, hwilka åstunda erhålla mitt biträde, torde hafwa godheten derom förr ju heldre sig anmäla.

W. BRANDES,
Instrumentmakare från Hamburg;
bor på Gästgifwaregården.

Undertecknad rekommenderar sig hos respektive Herrskaper med att insätta Londoner emaljerade tänder efter ny method, som icke det minsta generar; äfven kan betjenas med att utbryta, ifylla och rensa tänder samt kurera tandwärk. — Mitt wistande blifwer härstädes endast en kort tid. Mitt Logis är hos Hattmakar Svensson.

Priserne äro för:

1 Enkel Tand . . .	per st.	12 R:dr RGS.
2 Tänder	— „	10 R:dr —
3 Dito	— „	9 R:dr —
4 Dito	— „	8 R:dr —
8 Dito	— „	8 R:dr —

D. HEINS,
Tand-Läkare.

P. S.

I dag med Ångfartyget hitkom en del af Westgötha-Dahls Regementes Befal från Lidköping, der Befalsmötet troligen blifwit upplöst redan i sin första början, genom de ordres, som sednast ankommit, enligt hwilka Regementet den 4 Juni skall afgå till Gotheborg för att, som det tros, med engelsk ångfartyg derifrån sättas öfwer till Fyen.